

XXXIX OLIMPIADA GEOGRAFICZNA

Zawody II stopnia pisemne – podejście 2

Zadanie 6.

- A. Na diagramie 1 przedstawiono zasoby wody słodkiej na Ziemi. Literami A, B i C oznaczono miejsca jej występowania. Rozpoznaj te miejsca oraz wpisz ich nazwy poniżej. Odpowiedzi wybierz spośród poniższych.

lodowce i pokrywa lodowa, wieloletnia zmarzlina, wody podziemne, wody powierzchniowe

A – lodowce i pokrywa lodowa B – wody podziemne C – wody powierzchniowe

- B. Na diagramie 2 przedstawiono zasoby powierzchniowej wody słodkiej w stanie ciekłym na Ziemi. Literami A, B i C oznaczono miejsca jej występowania. Rozpoznaj te miejsca oraz wpisz ich nazwy poniżej. Odpowiedzi wybierz spośród poniższych.

bagna, jeziora, rzeki, wody atmosferyczne

A – jeziora B – bagna C – rzeki

- C. Na diagramie 3 przedstawiono średnią wielkość odpływu rzecznej z 6 kontynentów. Rozpoznaj kontynenty i wpisz ich nazwy obok odpowiednich liter (A-F).

A – Azja B – Ameryka Południowa C – Ameryka Północna

D – Afryka E – Europa F – Australia

Diagram 1

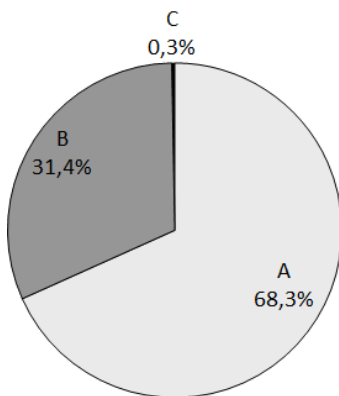


Diagram 2

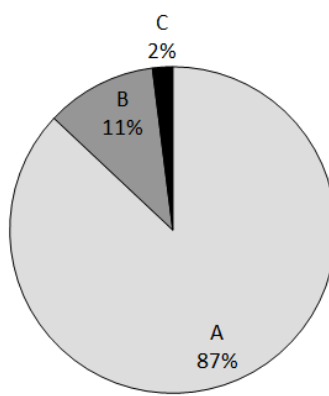
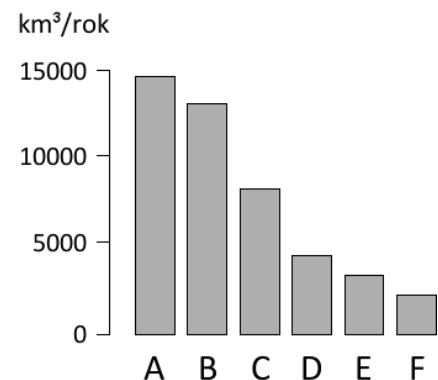
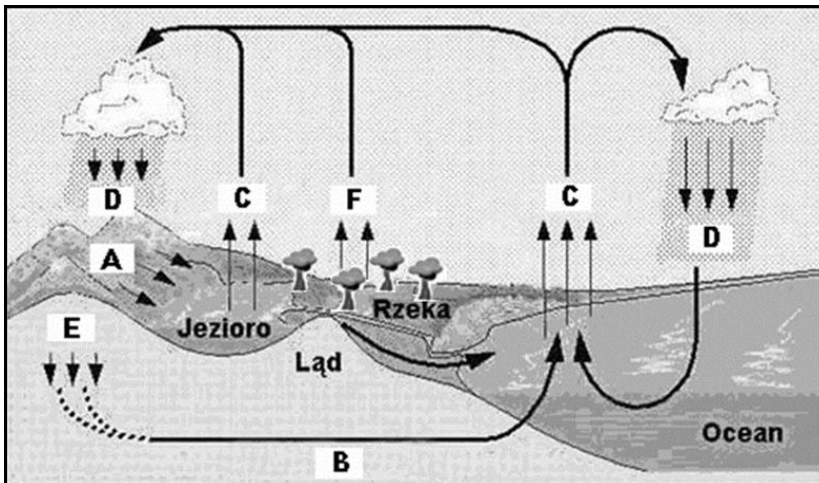


Diagram 3



Zadanie 7.

Podaj nazwy procesów, które na schemacie obiegu wody w przyrodzie oznaczono literami A-F.



A – odpływ powierzchniowy

B – odpływ podziemny

C – parowanie (ewaporacja)

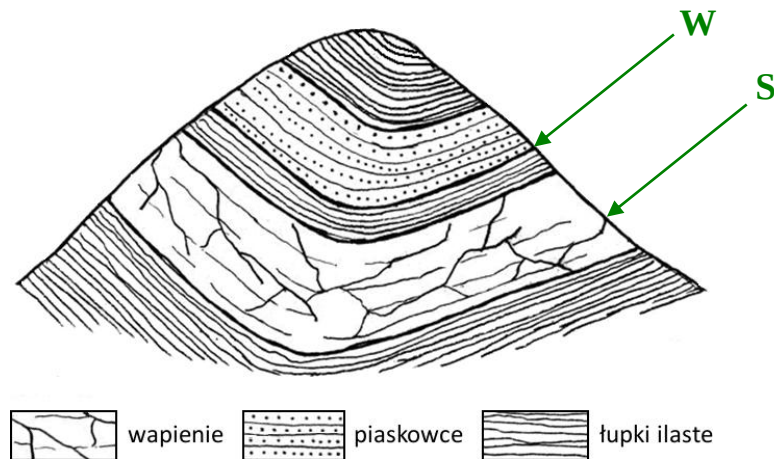
D – opad

E – wsiąkanie (infiltracja)

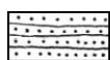
F – transpiracja (parowanie z roślin)

Zadanie 8.

Przeanalizuj przekrój geologiczny i zaznacz strzałką miejsce, w którym występuje największa możliwość powstania: a) źródła szczelinowego, b) źródła warstwowego. Podpisz strzałki odpowiednio literą „S” oraz „W”.



wapień



piaskowiec



łupki ilaste

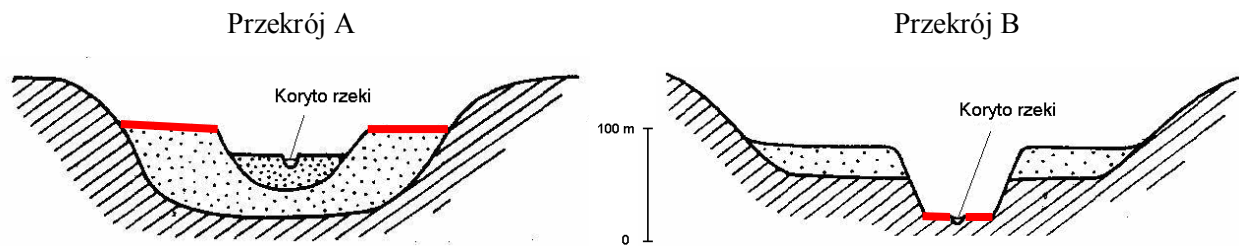
Zadanie 9.

Rozpoznaj cechy typowe dla rzeki górskiej i nizinnej. Wstaw „X” w odpowiednie komórki w tabeli.

Cecha	Rzeka górska	Rzeka nizinna
Intensywny transport materiału skalnego po dnie	X	
Liczne starorzecza		X
Niewielkie zmiany przepływu po opadach deszczu o lokalnym zasięgu		X
Przewaga erozji dennej nad boczną	X	
Transport materiału skalnego głównie w postaci zawiesiny		X

Zadanie 10.

Przeanalizuj przekroje przez dolinę rzeczną i wykonaj poniższe polecenia.



A. Podaj nazwę rodzaju tarasów rzecznych przedstawionych na przekroju A i B. Odpowiedzi wybierz spośród poniższych.

akumulacyjne, erozyjne, erozyjno-akumulacyjne

przekrój A – tarasy **akumulacyjne** przekrój B – tarasy **erozyjno-akumulacyjne**

B. Na przekroju A zamaluj na czerwono powierzchnię tarasu nadzalewowowego.

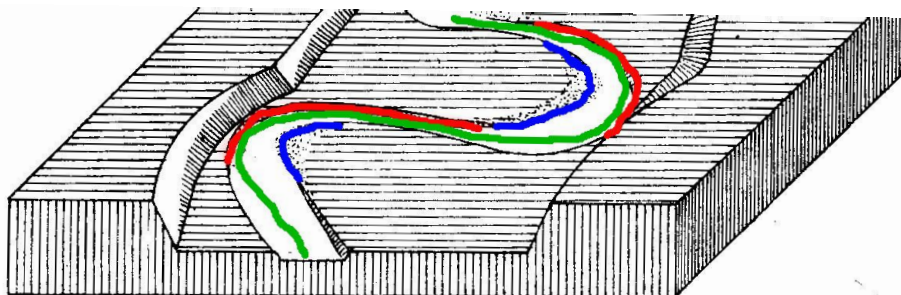
C. Na przekroju B zamaluj na czerwono powierzchnię tarasu najmłodszego.

D. Które z wymienionych lasów rosną głównie na najniższym tarasie rzeczonym? Podkreśl poprawną odpowiedź.

- a) bory b) grądy **c) łęgi** d) olsy

Zadanie 11.

Blokdiagram przedstawia fragment doliny rzecznej. Wykonaj poniższe polecenia.



A. Czerwoną kredką zaznacz te fragmenty koryta, w których przeważa erozja boczna, a niebieską te, w których przeważa akumulacja.

B. Zieloną kredką narysuj linię ilustrującą położenie nurtu w korycie rzeki.

C. Do obliczenia przybliżonej wielkości przepływu małego ciekru należy znać (podkreśl nie więcej niż 3 elementy):

głębokość ciekru, odległość od źródła, **prędkość prądu**, roczną sumę opadów, spadek ciekru, **szerokość ciekru**

D. Przegrodzenie rzeki zaporą spowoduje powstanie zbiornika, w którym na dnie (podkreśl poprawną odpowiedź):

- a) akumulacja osadów ulegnie przyspieszeniu**
b) erozja osadów ulegnie przyspieszeniu
c) miejscami zwiększy się erozja, a miejscami akumulacja
d) akumulacja i erozja nie zmienia się

Zadanie 12.

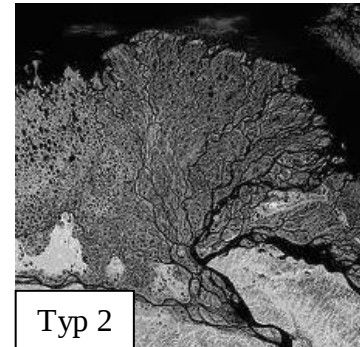
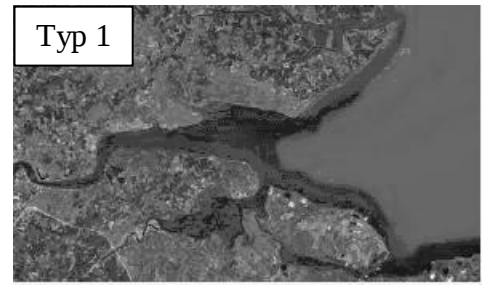
A. Podaj nazwę typów ujść rzecznych przedstawionych na rycinach.

Typ 1: **estuarium (ujście lejkowate)**

Typ 2: **delta**

B. Określ typ ujścia rzek wymienionych w tabeli. Wstaw „X” w odpowiednie komórki w tabeli.

Rzeka	Ujście typu 1	Ujście typu 2
Lena		X
Loara	X	
Łaba	X	
Pad		X
Rodan		X
Tag	X	



C. Które z wymienionych czynników przyczyniają się do powstawania ujścia rzeki typu 1, a które ujścia typu 2? Wstaw „X” w odpowiednie komórki w tabeli.

Czynnik	Ujście typu 1	Ujście typu 2
Bardzo słabe falowanie w zbiorniku morskim, do którego uchodzi rzeka		X
Duża ilość materiału niesionego przez rzekę		X
Duża prędkość wody w ujściowym odcinku rzeki	X	
Mały spadek rzeki w jej ujściowym odcinku		X
Silne prądy w zbiorniku morskim, do którego uchodzi rzeka	X	
Tendencja do obniżania dna morskiego przy ujściu rzeki	X	

Zadanie 13.

Na wykresie przedstawiono zmiany średniego przepływu przy ujściu 4 rzek (w cyklu rocznym). Pod każdym diagramem wpisz nazwę rzeki. Odpowiedzi wybierz spośród poniższych.

Amazonka, Amur, Ganges, Kongo, Niger

tys. m³·s⁻¹

